

Президентът, който реабилитира Държавна сигурност

Написано от Христо Христов
Събота, 21 Януари 2012 19:50



На 22 януари 2012 г. Георги Първанов, известен още и с [агентурния си псевдоним "Гоце"](#) в бившата Държавна сигурност, напуска президентския пост след 10 години и два мандата като държавен глава.

С приближаването на края на втория му мандат през последните дни телевизиите са заляти с репортажи как Първанов щял да се върне да живее в стария си апартамент в жк. „Красна поляна“, като че ли това е най-важното нещо.

Далеч съм обсъждането на подобни „битовизми“, които за съжаление ми напомнят, подхода на пропагандата от епохата на комунизма, когато ни водиха под стой на кино да ни промиват мозъците с филма „Човек от народа“ за Тодор Живков.

Някои по-критични наблюдатели побързаха да определят престоя му начело на България като безличен, но според мен това не е най-точното определение, с което може да бъде обобщена политическата му роля в периода 2001-2011 г.

В случая с Георги Първанов не е необходимо да се чака близкото минало да „истине“, както обичат на правя историците, за да се даде обективна оценка на дейността му като президент. Още повече, че има редица факти, свързани с него, които и в момента продължават да бъдат „изпускани“ при коментарите, свързани с края на мандата му като президент. .

Агентът с най-висок пост в държавата

На първо място Георги Първанов неизбежно ще остане в историята като агентът на бившата Държавна сигурност, достигнал най-висок пост в държавата след рухването на комунистическата система в България. В това отношение няма друго политическо лице с разкрито агентурно минало, което да стои над него.

Вторият важен момент, свързан с принадлежността му към Държавна сигурност, е фактът, че тази тайна от миналото му остана скрита на президентските избори през есента на 2001 г. и 2006 г. Въпреки старателно прочистеното му досие на [секретен сътрудник](#)

на

[Първо главно управление](#)

на ДС то беше обявено официално от комисията по досиетата с председателв Евтим Костадинов едва през лятото на 2007 г.

Дотогава Първанов беше удобна мишена за онези политиците от СДС, знаещи за премълчаното му досие от комисиите „Бонев” и „Андреев”. Самият бивш лидер на БСП предпочете да шикалкави през 2006 г., в опита да минимализира пораженията, признавайки, че за него в архивите имам „папка „Гоце”, но нито ред от него. В крайна сметка Георги Първанов не намери сили да бъде честен с избирателите.

След обявяването му за сътрудник на ДС през 2007 г. Георги Първанов има изключително редки официални посещения в качеството си на държавен глава в развити западни държави. Това говори за истинското отношение навън към политици, разкрити като сътрудници на комунистическите тайни служби, а оттам и възможността подобни фигури да имат съществен принос за външнополитическия имидж на България.

Многобройните му срещи в Путин по никакъв начин не могат да компенсират тази изолация, която агентурното име на Първанов донесе на него като политически лидер и на България като страна, стремяща се да споделя ценностната система на обединена Европа.

Утвърждаване на сътрудници на ДС за лица на българската дипломация

От 2001 г. Георги Първанов се превърна в основен генератор на политиката за реабилитиране на кадрите на бившата Държавна сигурност. Най-фрапантното й изражение е в [назначаването на близо 100 посланици](#), сътрудници на репресивен апарат на БКП, скандал, чиито последствия България все още понася, след отварянето на досиетата на първите дипломати през декември 2010 г.

Последната година от втория му мандат се превърна в открита битка срещу правителството на ГЕРБ да промени тази политика чрез прекъсване на [статуквото агенти на бившата ДС да представляват България](#) пред света. Първанов не само не пожела да намери общ език по този въпрос с кабинета и мнозинството в Народното събрание, но и всички нови назначения във българската дипломация на практика бяха блокирани поради опасенията да се пробутват старите изпечени кадри на ДС.

Инвазията на ДС кадрите в президентството и в специалните служби

Политиката му на лансиране на хора от средите на ДС намери изражение при избора му на кадри в [президентската администрация](#). Десетки са имената на различни негови сътрудници и съветници, минали през „Дондуков” 2, които са с агентурно минало.

Не по-малко влияние в този кадрови подбор Първанов имаше и по отношение на назначаването на ръководителите на две специални служби, които поради липсата на устройствени закони в продължение на 23 години останаха под контрола на президентската институция. Става въпрос за шефовете на Националната разузнавателна служба и Националната служба за охрана. И ген. Кирчо Киров и ген. Димитър Димитров са бивши кадрови служители, съответно на Първо главно управление на ДС и на Управлението за безопасност и охрана.

Президентът, който реабилитира Държавна сигурност

Написано от Христо Христов
Събота, 21 Януари 2012 19:50

Въпреки обещанието си през 2006 г. Първанов не направи нищо за приемането на съвременна нормативна база за двете служби и те останаха безконтролни. Обяснението може да се търси в удобството да се използват различни аспекти на тези специални служби, когато те са без ясен законодател регламент, в сравнение ако имаха такъв.

Държавните отличия в реабилитацията на лица с агентурно минало

Не на последно място Георги Първанов в политиката си на реабилитация на Държавна сигурност използва правомощията си за награждаването на куп хора с агентурно минало с висши държавни ордени. Тук могат да бъдат изброени десетки имена.

Не бих искал да исках да пропусна едно - на лидера на ДПС Ахмед Доган (агент „Сава“), благодарение на чиято ключова политическа подкрепа Георги Първанов спечели президентския пост през 2001 г. и овтори мандата си на изборите си през 2006 г.